

НЕКРОЛОГИ**Світлої пам'яті професора Любомира Антоновича Пирого**

19 жовтня 2021 року пішов з життя Любомир Антонович Пиріг, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України, професор кафедри нефрології і нирково-замісної терапії Національного університету охорони здоров'я ім. П.Л.Шупика, Почесний Президент Української асоціації нефрологів, Почесний Президент СФУЛТ, народний депутат Верховної ради України першого скликання, «Заслужений діяч науки і техніки України» (1992), Лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки (2009).

Л.А.Пиріг, обравши професію лікаря, понад 50 років свого професійного життя присвятив служінню нефрології.

Л.А.Пиріг народився у м. Рогатині на Івано-Франківщині у сім'ї хліборобів, закінчив з відзнакою Львівський медичний університет, працював лікарем у санаторіях м. Моршин, навчався в аспірантурі кафедри терапії Київського інституту удосконалення лікарів, працював асистентом, доцентом кафедри терапії Київського державного медичного інституту ім. акад. О.О. Богомольця, у 1973–2002 рр. роботу відділу терапевтичної нефрології Київського НДІ урології і нефрології (нині Інститут урології і нефрології НАМН України), а у 1976–1990 рр. поєдну-

вав керівництво роботою відділу з роботою заступника директора з наукової роботи цього ж інституту.

У 1978 році Л.А.Пиріг захистив докторську дисертацію «Еволюція острого и хронического гломерулонефрита», у 1988 році отримав вчене звання професора, у 1991 році обраний членом-кореспондентом НАН України, а у 1993 році академіком АМН України.

У творчому доробку Любомира Антоновича понад 550 наукових праць, в т.ч. 18 монографій, посібників, довідників, численні медико-популярні і медико-публіцистичні статті.

Л. А. Пиріг створив відому нефрологічну наукову школу, під його керівництвом здобули наукові ступені 3 доктори медичних наук і 21 кандидат медичних наук.

Колектив, очолюваний Л.А. Пирогом, став осередком передової наукової думки в Україні у галузі нефрології, прикладом справжнього професіоналізму у вирішенні проблем лікування пацієнтів нефрологічного профілю, центром, який об'єднав нефрологічну спільноту, започаткувавши у 1982 році діяльність Української асоціації нефрологів (нині Українська асоціація нефрологів і фахівців з трансплантації нирки).

У 1995 році на базі відділу терапевтичної нефрології була створена кафедра нефрології (нині кафедра нефрології і нирково-замісної терапії Національного університету охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика), роботу якої Любомир Антонович очолював з 1995 до 2010 року, а з 2010 працював професором цієї ж кафедри.

Трудова і громадська діяльність відзначена низкою державних нагород, серед яких орден «Знак Пошани» (1986), почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (1992), лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки (2009) та інші.

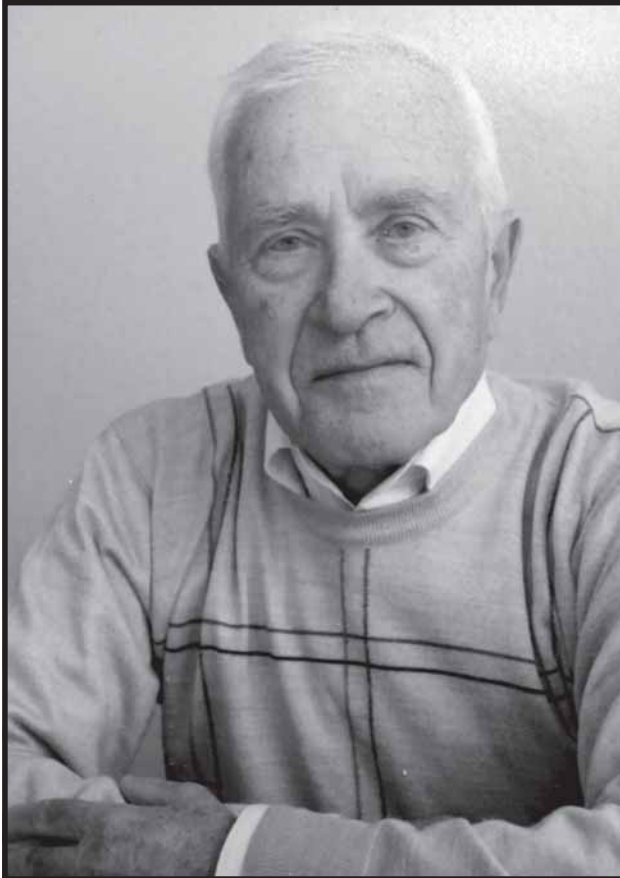
Колектив Державної установи «Інститут нефрології Національної академії медичних наук України», Президія Української асоціації нефрологів і фахівців з трансплантації нирки, редакція Українського журналу нефрології та діалізу щиро співчують близьким і родині Любомира Антоновича у зв'язку з тяжкою втратою.

Колеги, друзі, учні Любомира Антоновича пам'ятатимуть його як справжнього патріота України, клініциста, науковця.

З повагою до його спадку, у скорботі.

*Асоціація урологів України
Редакція журналу «Урологія»*

Світлої пам'яті професора Валерія Семеновича Дзюрака

Дзюрак Валерій Семенович, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, головний науковий співробітник відділу сечокам'яної хвороби ДУ «Інститут урології НАМН України».

Дзюрак Валерій Семенович почав свою трудову діяльність з 1959 р. фельдшером військової частини. З 1969 р. після закінчення Київського медичного інституту працював лікарем виїзної бригади Київської обласної станції переливання крові, ординатором урологічного відділення лікарні № 8 м. Києва. З 1972 р. — аспірант клініки сечокам'яної хвороби Інституту урології та нефрології, потім молодший та старший науковий співробітник цієї клініки. З 1988 р. — доктор медичних наук. Глибока ерудиція, клінічний досвід, організаційні здібності дозволили з 1989 р. очолити відділ сечокам'яної хвороби Інституту урології та нефрології, а з 1994 р. — кафедру урології Київської академії післядипломної освіти. З 1995 р. присвоєно вчене звання професор. В.С. Дзюрак оволодів високою оперативною технікою, успішно виконуючи всі види оперативних втручань на органах сечової системи, пластичні і реконструктивні операції на верхніх сечових шляхах, дистанційну літотрипсію, дроблення каменів в сечовому міхурі

апаратом «Урат-1». За час роботи в інституті В.С. Дзюрак виконав самостійно понад 6 тисяч оперативних і 7 тисяч інструментальних та апаратних втручань урологічним хворим. Дослідження В.С. Дзюрака з питань патогенезу сечокам'яної хвороби є піонерськими в країні і відрізняються новизною та оригінальністю. Результати проведених досліджень по вивченню етіології, патогенезу, клініки нефролітіазу дозволили встановити ієрархічний ряд факторів ризику цієї патології, розробити та вдосконалити методи комбінованого лікування сечокам'яної хвороби з використанням найсучасніших методів руйнування та видалення конкрементів таких, як екстракорпоральна ударнохвильова літотрипсія, хімічний висхідний та низхідний літоліз, комплекс метафілактичних заходів, електрогідралічне руйнування каменя, вдосконалене інструментальне втручання; запропонувати схеми протирецидивного лікування для окремих видів літіазу, що допомогло значно підвищити ефективність лікування сечокам'яної хвороби. Результати досліджень узагальнені в понад 150 наукових публікаціях, авторських свідоцтвах на винаходи, методичних посібниках. Багато сил і енергії віддані вихованню та навчанню наукових кадрів спеціалістів урологів: підготовлено 4 кандидати наук, 80 лікарів-інтернів урологів, підвищили кваліфікацію понад 780 урологів України. В.С. Дзюрак брав активну участь у роботі міжнародних, республіканських з'їздів урологів. Велику і корисну науково-організаційну роботу проводив, будучи головою республіканської проблемної комісії «урологія» НАМН та МОЗ України, членом атестаційної комісії НАМН України, членом вченої ради Інституту урології та НМАПО, заступником голови спеціалізованої вченої

ради інституту, членом правління асоціації урологів України, спеціалістом курортного управління МОЗУ.

Асоціація урологів України, ДУ «Інститут урології НАМН України», виражають глибокі співчуття рідним і близьким з приводу смерті професора Дзюрака Валерія Семеновича, видатного вченого, відомого уролога, талановитого педагога і наставника.

Світла пам'ять про Валерія Семеновича назавжди залишиться в наших серцях.

*Асоціація урологів України
Редакція журналу «Урологія»*

Світлої пам'яті професора Ігоря Анатолійовича Гарагатого

23 жовтня 2021 року вітчизняна урологічна спільнота понесла непоправну втрату – передчасно пішов у вічність видатний вчений, уролог, хірург, вчитель, наставник, керівник, унікальна людина Заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор Ігор Анатолійович Гарагатий.

Весь життєвий шлях Ігоря Анатолійовича став яскравим прикладом благородного служіння медицині, вірності своїм ідеалам і переконанням, зразком професіоналізму, відповідальності, добросовісності та інтелігентності, багатогранної людини, яка мала талант хірурга, енциклопедичні знання і колосальний досвід, що врятував здоров'я і життя тисяч людей з різних куточків України і світу.

Ігор Анатолійович закінчив Харківський медичний інститут (ХМІ) з відзнакою у 1979 р., трудову діяльність розпочав у 1974 р. санітаром, а потім фельдшером швидкої допомоги. Став хірургом, працював у різних хірургічних клініках Харкова. У 1987 р. закінчив аспірантуру на кафедрі загальної хірургії ХМІ під керівництвом проф. Г.І. Дуденка та захистив кандидатську дисертацію на тему: «Дуоденогастральний рефлекс у хворих на виразкову хворобу дванадцятипалої кишки до і після хірургічного лікування із за-

стосуванням ваготомії». Після чого почав викладання хірургії на кафедрах Харківського медичного інституту (нині – Харківський національний медичний університет).

У 1999 р. перейшов на роботу в Харківський центр урології і нефрології та став завідувачем відділення урогенітального туберкульозу. За період його завідування проведено реструктуризацію відділення, яке в подальшому довгі роки надавало на високому рівні спеціалізовану допомогу хворим на урологічний і гінекологічний туберкульоз. За цей час Ігор Анатолійович організував та значно вдосконалив роботу служби, починаючи з розвитку матеріальної бази клініки, організації лабораторії молекулярної і бактеріологічної діагностики уротуберкульозу, підготовки високопрофесійного колективу відділення та впровадження сучасних методик діагностики і лікування хворих на урогенітальний туберкульоз. За реструктуризацію служби урогенітального туберкульозу Харківського регіону у 2004 р. Ігорю Анатолійовичу присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України».

З 1999 р. свою практичну роботу активно поєднував з науковою та педагогічною діяльністю на кафедрі урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза ХНМУ, понад 10 років виконував обов'язки завідувача кафедри.

Одним з пріоритетних напрямків наукового пошуку Ігоря Анатолійовича була реконструктивна та онкологічна урологія, зокрема розробка і впровадження в клінічну практику нових методів деривації сечі після цистектомії. При цьому було створено та удосконалено декілька варіантів

кишкової пластики для заміщення видаленого сечового міхура при його туберкульозному чи неопластичному ураженні.

Блискучий хірург, який володів повним обсягом хірургічних втручань у галузі урології і абдомінальної хірургії, він є автором 13 оригінальних оперативних методик, присвячених вирішенню даної проблеми. Одна з цих методик є унікальною операцією, яка не має аналогів у світі та включає створення штучного сечового міхура у жінок із власної піхви. Ще одним направленням його хірургічної діяльності було проведення кишкової реконструкції у пацієнтів після цистектомії та уретерокутанеостомії. Все це дозволило розробити індивідуалізований підхід до вибору виду операції та оптимізувати лікування цих пацієнтів. Вагомий внесок Ігоря Анатолійовича в даний розділ онкологічної урології визнано не лише в Україні, а і за її межами.

У 2009 р. Ігор Анатолійович захистив докторську дисертацію на тему «Ортотопічна неоцистопластика: морфофункціональне обґрунтування вибору способу хірургічного втручання». У 2010 р. йому було присвоєно звання професора. Має 226 наукових публікацій, в тому числі співавтор 5 національних підручників та 28 винаходів, є співавтором національного підручника з урології, підручника з фтизіатрії. Його основні наукові праці «Анатомо-топографические особенности органов мочеполовой системы» (1998), «Клінічні протоколи надання медичної допомоги населенню за спеціальністю «Урологія» (2006), «Хирургия рака мочевого пузыря» (2016) та інші. Він є науковим керівником 3 кандидатів наук.

У повсякденній роботі в клініці Ігор Анатолійович був прикладом сумлінного і благородного ставлення до справи, до останнього він продовжував оперувати, на його рахунку величезна кількість врятованих життів.

За мужньою чоловічою зовнішністю ховалось палке і добре серце людини, яка в будь-який час вдень і вночі приходила на допомогу колегам, надавала безкорисну професійну підтримку, допомагала у важкі життєві періоди, поділяла радощі перемог і гіркоту невдач. Невід'ємною рисою Ігоря Анатолійовича була людяність, риса, яка завжди супроводжувала його життєвий шлях.

Ми будемо пам'ятати Ігоря Анатолійовича як видатного науковця, талановитого і блискучого хірурга-уролога з оригінальним лікарським мисленням, мудрого і справедливого керівника, добру багатогранну людину, у якої колеги завжди отримували пораду, учні і студенти – безцінні знання, пацієнти – здоров'я і життя. Його життєвий шлях і приклади самовідданих вчинків стануть у нагоді наступним поколінням лікарів як зразок професіоналізму і відданості професії.

Асоціація урологів України та колеги глибоко сумують з приводу передчасної смерті Ігоря Анатолійовича та висловлюють щирі співчуття родині покійного, поділяючи її горе. Розуміємо гіркоту непоправної втрати всіх, хто знав, любив і поважав Ігоря Анатолійовича Гарагатого.

Світла пам'ять про Ігоря Анатолійовича Гарагатого назавжди житиме в наших серцях.

*Асоціація урологів України
Колективи Харківського національного медичного університету
та КНП ХОР «Обласний медичний клінічний центр урології і нефрології ім. В.І. Шаповала»
Редакція журналу «Урологія»*